

**Národní technické muzeum
Archiv pro dějiny techniky a průmyslu**

Viktor Kaplan

(27. 11. 1876 Mürzzuschlag – 23. 8. 1934 Rochuspoint u Unterachu)

1912 - 1951

INVENTÁŘ

NAD č. 652
evidenční pomůcka č. 263

Miroslav Balcar
Praha 2005

Prof. Ing. Viktor Kaplan (1876 – 1934)

rakouský konstruktér vodních turbín, vynálezce rychloběžné vodní turbíny, zvané Kaplanovy, pro velké výkony a malé spády.

Narozen 27. listopadu 1876 v Mürzzuschlagu ve Štýrsku.

V letech 1895-1900 absolvoval Vysokou školu technickou ve Vídni. V roce 1901 nastoupil své první zaměstnání ve strojírně Ganz&Co. v Leobersdorfu u Vídně, kde pracoval na výbušných motorech. V roce 1903 odešel do Brna (Brünn), kde nastoupil jako konstruktér ústavu nauky o strojích, kinematiky a strojnictví na německé Vysoké škole technické. Jeho zájem se zaměřil na vodní turbíny a na ekonomické využití vodních toků. Tomuto oboru se pak věnoval celý život. V roce 1908 vydává svou první odbornou publikaci, která je přijata jako disertační na Technické vysoké škole ve Vídni. Na jaře 1909 mu vedení školy udělilo povolení zřídit pokusnou laboratoř na testování turbín ve sklepě školní budovy. V témže roce 1909 byl promován doktorem technických věd na Technické vysoké škole ve Vídni a také se habilitoval pro vodní motory na německé Technické vysoké škole v Brně. Byl jmenován adjunktem, čili se stal docentem, vodních strojů. Byl to především šéf ocelárny Storek v Brně, inženýr Ignaz Storek, který Kaplana podporoval při zařizování jeho pokusné laboratoře, a tak mohla být v roce 1910 činnost této laboratoře zahájena. V roce 1913 byl jmenován mimořádným profesorem a od roku 1914 se ujal vedení katedry (o rok dříve zřízené) teorie a stavby vodních motorů na téže německé brněnské technice.

V letech 1912-1914 přihlásil k patentování své hlavní čtyři vynálezy a v roce 1917 seznámil svět s laboratorními výsledky své nové vodní turbíny. Světová válka a počáteční nedůvěra posunuly využití nové turbíny o 5 let. Rovněž musel v tomto období bránit svůj vynález před útoky velkých turbinářských firem, které bránily Francisovu turbínu. V květnu 1918 byl Kaplan jmenován řádným profesorem. Po 12-ti letém právním sporu bylo na základě rozsudku říšského soudu v Lipsku Kaplanovi uděleno 280 patentů ve 27 státech. Spory o prvenství a význam svých vynálezů sice dovedl ke svému vítězství, ale také značně vyčerpaly jeho slabé zdraví.

V roce 1931 byl na vlastní žádost uvolněn z činnosti na brněnské vysoké škole, odešel do předčasného důchodu, přesídlil do Rakouska a usadil se natrvalo v Unterachu, na své venkovské usedlosti Rochuspoint, v Horních Rakousích. Zde vybudoval malou elektrárnu, dílny a pokračoval ve své činnosti až do své náhlé smrti.

Zemřel 23. srpna 1934 na Rochuspointu u Unterachu v Horních Rakousích.

Roku 1919 byla dodána první Kaplanova turbína na světě firmou Ignác Storek v Brně továrně na pletenou přízi ve Velmu v Dolních Rakousích.

Roku 1920 postavila firma ČKD Blansko v Poděbradech první Kaplanovu turbínu na našem území.

V roce 1926 zahájila svůj provoz první velká Kaplanova turbína ve Švédsku v Lilla Edet.

V roce 1926 jmenován Pražskou vysokou školou technickou čestným doktorem technických věd. Slavnostního jmenování čestným doktorem technických věd na brněnské Vysoké škole technické se již nedočkal, byl o něm zpraven pouze ústně, krátce před svou smrtí.

Jeho busta na Komenského náměstí v Brně instalovaná ve 30. letech byla roku 1945 odstraněna, později obnovena.

V letech 1962 – 1972 ho Rakouská republika poctila zobrazením jeho portrétu na tisícišilinkové bankovce.

Publikační činnost (výběr):

Bau rationeller Francisturbinenlaufräder, 1908;

Versuche über das Sichtbarmachen der Wasserströmung in den Turbinen und dessen Verwertung in der wissenschaftlichen Forschung, 1912;

Die Gesetze der Flüssigkeitsströmung bei Berücksichtigung der Flüssigkeits- und Wandreibung, 1912;

Die Zweidimensionale Turbinentheorie mit Berücksichtigung der Wasserreibung und deren Anwendung und Ergebnisse bei Schaufelkonstruktionen, 1912;

Kavitationserscheinungen bei Turbinen mit grossen Umlaufgeschwindigkeit, 1924.

Wie die Kaplanturbine entstand, 1923/26;

Die Entwicklung des Kaplanlaufrades, 1927/28;

Die künftige Entwicklung des Wasserturbinenbaues, 1929 (časopisecký článek).

Theorie und Bau von Turbinen-Schnellläufern, 1931, což je vlastně 2. doplněné a přepracované vydání knihy z roku 1908, spolu s a Lechnerem.

Vývoj fondu

Počátek fondu ve sbírkách NTM sahá ještě do doby života V. Kaplana, do 20. let 20. století, kdy tehdejší Československé technické muzeum postupně získávalo vedle některých hmotných artefaktů (strojírenské modely) i dokumenty, týkající se Kaplanových vynálezů a patentů. O počátcích této archivní sbírky hovoří i korespondence mezi ČTM a V. Kaplanem, která je jednou z nejcennějších součástí fondu (652/1/a, b, c). Další přírůstky znamenaly dary od Kaplanových spolupracovníků na německé technice v Brně, zejm. dokumenty o Kaplanově turbíně (652/2, 3), ale i sbírka článků a separátů, pocházející od ing. Člupka (652/11). Po roce 1945 se sbírka rozšířila o

dokumenty brněnské německé firmy Storek (652/4, 5) a posledním velkým přírůstkem bylo převzetí dokumentů na působnost V. Kaplana v jeho pokusné laboratoři na německé technice, včetně pořízené fotodokumentace, v roce 1951 (652/9, 10). V roce 1973 byl z těchto postupně získaných sbírek vytvořen osobní fond 652 s názvem Viktor Kaplan. Mimo archivní fond zůstaly dokumenty mladší provenience, z 2. poloviny 20. století, jako výstřižkový archiv, publikace o životě a díle V. Kaplana, dokumenty vzešlé z výstav o V. Kaplanovi, z oslav jeho výročí apod. Ty se nalézají v oddělené sbírce biografických materiálů významných osobností světa techniky Archivu NTM.

Archivní charakteristika fondu

Soubor archivních dokumentů na činnost V. Kaplana byl v podstatě chaotickou sbírkou písemností, bez jakéhokoli uspořádání. Některé dokumenty výrazně archivní povahy byly dokonce součástí biografického souboru. Bylo to způsobeno zejména způsobem nabytí, které probíhalo postupně, během desetiletí, z nejrůznějších zdrojů. Nadto nebylo shromažďování dokumentů na V. Kaplana od počátku chápáno jako systematické vytváření osobního fondu, neboť případné základní složky takového fondu se nenacházejí na území České republiky. Jedná se vlastně o cizince působícího na území ČSR, majícího jen po určitou dobu čs. státní občanství. Uspořádání tohoto fondu se tudíž vymykalo úzu užívanému při pořádání běžné osobní pozůstalosti.

Při pořádání byl důsledně oddělen materiál archivní povahy od materiálu pouze biografického, novějšího, jenž byl ponechán v biografické sbírce. Jako dělicí mez byl zvolen rok 1951, rok nabytí poslední větší součásti sbírky předáním památek na V. Kaplana z Brna do NTM v Praze. Archivní fond byl uspořádán tematicky a podle důležitosti, přičemž byly téměř důsledně zachovány podcelky, z nichž se soubor skládá. Sbírká archiválií je zachována v dobrém stavu. Nejnižší inventární čísla mají nepříliš četné dokumenty pocházející přímo od V. Kaplana, jeho korespondence s ČTM, dále různé dokumenty o jeho turbíně a patentech. Dále následují dvě složky z firmy Storek, která s Kaplanem úzce spolupracovala, složky s fotografiemi, drobná složka s dokumenty z výstavy o Kaplanovi v roce 1949 a sbírka článků a separátů od ing. Člupka. Jedno z nejvyšších inventárních čísel (10) má složka s dokumentací o předání materiálů o V. Kaplanovi do NTM z roku 1951.

Rozbor obsahu archivního materiálu

Fond obsahuje jen minimálně původního originálního archivního materiálu známého z jiných osobních fondů, většinou jde o materiály sekundární povahy. Pro studium osobnosti Kaplana a jeho činnosti je v něm ale obsaženo mnoho cenného.

Jak již uvedeno, fond neobsahuje typickou pozůstalost převzatou od původce, právě naopak: je souborem dokumentů shromážděných v průběhu dlouhého období o tomto původci a jeho činnosti. Proto ve fondu některé součásti osobních fondů zcela scházejí, na straně druhé fond obsahuje dokumenty, jež se obvykle v podobných fondech nenacházejí.

Přímých osobních dokumentů Viktora Kaplana je ve fondu minimálně, je to pouze několik dopisů a pravděpodobně i pracovních textů a výkresů. Tedy ze životopisného materiálu (v pořádacím schématu užívaném Archivem AV ČR č. I.) nic, z korespondence (II.) pouze dopisy s ČTM (652/1).

Již více dokumentů se týká vědecké a odborné činnosti (III.), obsažené ve dvou složkách o Kaplanově turbíně (652/2,3). Otázkou však je, do jaké míry dokumenty, výpočty, tabulky a výkresy, jež by příslušely do oddílu III.d) Technické projekty, patenty, vynálezy, pocházejí přímo z pera V. Kaplana nebo od jeho spolupracovníků a pokračovatelů. Takové určení by vyžadovalo podrobnější studium materiálu.

Několik složek s fotografiemi by příslušelo do oddílu V.a) Ilustrační materiál – fotografie, vyobrazení (652/6-9). Složka 652/11 (dar od ing. Člupka), stejně jako 652/12 (Různé materiály), by patřily z větší části do oddílu V.c) Referáty a recenze o pracích původce.

Ostatní materiály (zejm. o firmě Storek, 652/4,5) souvisejí s osobním fondem původce jen volně, ve větším množství by mohly či měly tvořit fond samostatný, ale v daném složení tvoří hlavně pomocný materiál ke studiu osobnosti V. Kaplana a jeho turbíny. Totéž platí pro složku 652/10 (korespondence o převzetí materiálů na V. Kaplana z Brna do NTM v Praze v roce 1951), jež by mohla být součástí fondu o dějinách archivních i hmotných sbírek NTM, ale v této podobě pouze dokresluje osudy Kaplanova díla v poválečném Československu.

Fond uspořádal

Fond č. 652 Prof. Ing. Viktor Kaplan uspořádal Miroslav Balcar v Archivu pro dějiny techniky a průmyslu NTM v lednu 2005 a k tomuto fondu sestavil tento inventář.

Použitá literatura

G. a G. Weberovi, Viktor Kaplan, 1876-1934, Technické muzeum v Brně, 2003

K. Polák a kol., Viktor Kaplan. Z vynálezcovy laboratoře do dílen ČKD Blansko, ČKD Blansko, 1971

Kaplanova turbína. Výstava k 100. výročí narození vynálezce prof. dr. ing. Viktora Kaplana, Technické muzeum v Brně, 1976

V Heisler, Osobnost Viktora Kaplana a význam jeho výzkumné práce pro využití vodní energie, strojopis, NTM Praha, 1993

G. Maresch: Wasserkraft. Viktor Kaplan 1876-1934. Sonderausstellung zur Wiederkehr seines Todestages. Wien 1984

Jan Hozák: Viktor Kaplan (100 let od narození vynálezce propelerové turbíny, strojopis, 1976

sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
1.	Korespondence mezi V. Kaplanem a Československým technickým muzeem			1
1. a)	opis dopisu nejmenovaného pracovníka muzea V. Kaplanovi z 30. 1. 1929, rukopis; originál odpovědi V. Kaplana ze 16. 3. 1929, strojopis; opis dopisu pracovníka muzea V. Kaplanovi z 27. 3. 1929, rukopis. Dopisní obálka k 27. 3. 1929.	4	1929	1
1. b)	originál dopisu V. Kaplana z 22. 5. 1929 ČTM, strojopis; opis dopisu nejmenovaného pracovníka muzea V. Kaplanovi z 25. 5. 1929, rukopis.	2	1929	1
1. c)	Originalbremsdiagramme erhalten im Turbinenlaboratorium der Deutschen Technischen Hochschule in Brünn. Originál dopisu Kaplana Technickému muzeu v Praze z 24. 1. 1929, s přílohou: 1912 - 1917. Originalbremsprotokolle der ersten Kaplanturbinen, ausgeführt und abgebremst im Turbinenlaboratorium der Deutschen Technischen Hochschule in Brünn vom Erfinder. 5 listů s výpočty, rukopis, autor V. Kaplan; 7 kusů výkresů.	4	1912-29	1
2.	Soubor dokumentů o Kaplanově turbíně			1
2. a)	Reibungsuntersuchungen. Sedm listů výpočtů neznámého původu, Rukopis, snad V. Kaplana.	1	s. d.	1
2. b)	Entwürfe zur Laufschaufelregelung. Výkres: Kaplanturbine mit festen Laufradschaufeln 183 O. Autor: Dr. Kaplan, Brünn 17. 9. 1915	1	1915	1
2. c)	Diverse Schaufelpläne von VersuchsKaplanlaufrädern für das Turbinenlaboratorium an der Deutschen Technischen Hochschule in Brünn. 4 ks výkresů V. Kaplana, Brünn 25.10.1913, 12.7.1915, 25.8.1915, 23.7.1918.	4	1913-1918	1
2. d)	Vergleich zwischen Kaplan- und Francisturbinen. 2 ks srovnávacích tabulek autorství V. Kaplana,	2	s. d.	1
2. e)	Erster Entwurf der Uebergangsform zur Francisturbine. 1 list výkresu od V. Kaplana ze 7.2.1913; tři dvoulisty s výpočty, autor pravděpodobně V. Kaplan (neuveveno), rukopis.	4	1913	1
2. f)	Kaplanturbinenkonzern Berlin, Ergebnisse der Versuchsbremsungen zweier Kaplan - Laufräder im Turbinenlaboratorium der Firma Ing. Storek in Brünn, erhalten unter Leitung von Prof. Dr. Ing. Meixner, Brünn. Dvě tabulky s výpočty, autor neuveden.	2	1921	1
2. g)	Originalbremsprotokoll der ersten Kaplanregulierung, ausgeführt und abgebremst im Turbinenlaboratorium an der Deutschen Technischen Hochschule in Brünn. Dva dvoulisty tabulek s výpočty, autor pravděpodobně V. Kaplan, rukopis.	2	1913?	1
2. h)	Originalbremsprotokoll des ersten Kaplanlaufrades mit drehbaren Schaufeln, ausgeführt und abgebremst im Turbinenlaboratorium an der Deutschen Technischen Hochschule in Brünn vom Erfinder. 1 složený arch, s tabulkou s výpočty, autor zřejmě V. Kaplan, rukopis.	1	1913?	1
2. ch)	Original-Bremsprotokoll. Jeden dvoulist s výpočty+diagram, autor asi V.Kaplan, rukopis.	1	1913?	1
2. i)	Originalbremsprotokoll der ersten Kaplanturbine ns = 800, ausgeführt und abgebremst im Turbinenlaboratorium der DTH in Brünn vom Erfinder. Dva listy s výpočty, autor asi V. Kaplan, rukopis, nedatováno; 1 arch s výkresy, autor V. Kaplan, originál rukopisu, ze 4. 8. 1913.	2	1913	1
2. j)	Schweden. Bremsdiagramme von Kaplan - Versuchslaufrädern aus dem Jahre 1914. Pět kusů výkresů z roku 1914, autor asi V. Kaplan	5	1914	1
2. k)	1 dvoulist s nákresy, autor neuveden, asi V. Kaplan, rukopis.	1	s. d.	1
3.	Dokumenty o Kaplanově turbíně			1
3. a)	Einfluss des Kaplanturbinenbaues auf die künftige Wasserkraftausnützung. Strojopis; Vliv stavby Kaplanových turbin na využití vodních sil v budoucnosti. Strojopis. Přílohy: tabulka, 1 kus fotografie: Schwedische staatliches Kraftwerk Lilla Edet, die grösste Turbine der Welt.	4	1928	1

sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
3. b)	Die ursprüngliche Herstellung eines Kaplanlaufrades für Versuchszwecke im Turbinenlaboratorium der Deutschen Technischen Hochschule in Brünn. Strojopis; První zhotovení Kaplanova oběžného kola pro pokusné účely v turbinové laboratoři německé vysoké školy technické v Brně. Strojopis.	2	1928	1
3. c)	Die Entwicklungsgeschichte des Kaplan-Laufrades. Strojopis; Vývoj Kaplanova oběžného kola. Strojopis. Přílohy: nákres, 2 kusy fotografie.	5	1928	1
3. d)	Modellversuche für den Kaplan-Krümmmer. Strojopis; Modelové pokusy pro Kaplanovo ssací koleno. Strojopis. Přílohy: 2 kusy fotografie.	4	1928	1
3. e)	Versuche mit Modell-Saugrohren. Strojopis; Pokusy s modely ssacích rour. Strojopis. Přílohy: 2 kusy fotografie.	4	1928	1
3. f)	Die ersten Kontrollbremsungen, durchgeführt im Turbinenlaboratorium der Deutschen Technischen Hochschule in Brünn mit den Vertretern der europäischen Turbinenfirmen. Strojopis; První kontrolní zkoušky, provedené v turbinové laboratoři německé vysoké školy technické v Brně se zástupci evropských turbinových firem. Strojopis. Přílohy: A. Abschrift datovaný z května 1913, strojopis; A1. výkres: Bremsergebnisse der Kaplan Turbine Type F.R. II 6.	4	1913-1928	1
3. g)	Nachweis der unerlaubten Benützung und Erwerbung meiner Erfindung durch amerikanische Firmen. Strojopis; Důkaz neoprávněného použití a zmocnění se mého vynálezu americkými firmami. Strojopis. Přílohy: I. Strojopisný dopis V. Kaplana ze 6. 3. 1913; Ia,b,c. 3 ks výkresů; II. Abschrift datovaný z 21. 1. 1914, strojopis; III. Abschrift datovaný z 22. 1. 1914, strojopis; IV. Abschrift datovaný z 24. 1. 1914, strojopis; V. Abschrift datovaný z 24. 1. 1914, strojopis; VI. Abschrift datovaný z 16. 2. 1914, strojopis; VII. Die Wasserkraft. Zeitschrift für die gesamte Wasserwirtschaft, Heft 5, 5. März 1921, 16. Jahrg., s článkem V. Kaplana: Die Entstehungsgeschichte der neuen amerikanischen Schnelläufer-Turbinen.	12	1913-1928	1
3. h)	Amerikanische Schnellaeuferturbinen. Text od V. Kaplana, strojopis. Přílohy: 4 kusy fotografií.	5	s. d.	1
3. ch)	Ochranná práva. Seznam patentů V. Kaplana. 2 strany strojopisu, 1 strana rukopisu (opis).	2	s. d.	1
3. i)	Einbauplan zur Versuchsturbine Poděbrad. 5. 11. 1920. Výkres Kaplanovy turbíny v Poděbradech.	1	1920	1
3. j)	Laufrad ns 700 - 800., Blatt I., II. a III.; Laufrad ns 1200., Blatt IV. a V. 5 archů s tabulkami.	5	s. d.	1
4.	Soubor dokumentů z firmy Storek, o její pokusné laboratoři na německé technice v Brně apod.			1
4. a)	Dopis se zprávou: od dr. H. Meixnera V. Kaplanovi do Unterachu z 11. 8. 1921 (opis), přiložena podrobná zpráva s přílohami (uvedeno 14 příloh, dochováno 12): Bericht über die in der Turbinenversuchsanstalt der Firma Storek in Brünn in der Zeit vom 31. Juli bis August 1921 durchgeführten Leistungsversuche mit Kaplanturbinenrädern. Strojopis. Přílohy: 12 výkresů.	14	1921	1
4. b)	Bericht über die in der Turbinenversuchsanstalt der Firma Storek in Brünn in der Zeit vom 31. Juli bis 3. August 1921 durchgeführten Leistungsversuche mit Kaplanturbinenrädern. Strojopisná kopie. Bez příloh.	1	1921	1
4. c)	Dopisy: od Ignaze Storka Technickému museu čl. v Praze, z 18. 2. 1927, originál strojopisu; odpověď z ČTM I. Storkovi, z 26. 2. 1927, rukopisný opis.	2	1927	1
4. d)	Dopis: Od Ignaze Storka Technickému museu čl. v Praze, z 18. 10. 1921, originál strojopisu.	1	1921	1
4. e)	Dopis: Od ing. Jos. Linsbauera inženýrovi B. Člupkovi ze 4. 10. 1921, originál rukopisu.	1	1921	1
4. f)	Kaplanova turbina. Text od ing. Jaroslava Loebela. Nedat. strojopis.	1	1952?	1
4. g)	Ssací trouby Kaplanových turbin zjištěné v bývalé Kaplanově pokusné stanici německé techniky v Brně - Benešova č. 10 dle stavu z listopadu a prosince 1951.	19	1951	1

sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
	Soubor výkresů, rukopis. Datováno z prosince 1951. Autor ing. Lochman.			
4. h)	Schematische Skizze der Turbinenversuchsanstalt der Firma Storek, Brünn. Výkres. Nedatováno. Autor neuveden.	1		1
5.	Soubor dokumentů firmy Ignác Storek, Brno			1
5. A.	Spor ministerstva veřejných prací s firmou Herbert Storek v Brně.			1
5. A. a)	Dopis Ignáce Storka min. radovi Ing. B. Člupkovi z 13. 1. 1931, opis, strojopisná kopie	1	1931	1
5. A. b)	Dopis Ignáce Storka prezidentské kanceláři v Praze z 10. 10. 1933, opis, s přiloženým opisem dopisu téhož autora ministerstvu veřejných prací ze 6. 10. 1933, strojopisná kopie	2	1933	1
5. A. c)	Dopis Ing. Herberta Storka min. Radovi Ing. Boh. Člupkovi z 21. 2. 1934, strojopis	1	1934	1
5. A. d)	Posudek, asi od Ing. B. Člupka: vyjádření odboru MVP ke stížnosti fy I. Storek v Brně, ohledně veřejné soutěže na dodávku zařízení hydrocentrály na Váhu. Strojopis	1	s. d.	1
5. B.	Pamětní spisy, fotoalba, dokumenty:			1
5. B. a)	Edwin Storek: O původní československé kultuře strojové, pamětní spis, s věnováním prezidentu RČS Dru Edvardu Benešovi u příležitosti návštěvy stánku číslo 408, na Pražském veletrhu dne 16. března 1938. Tisk.	1	1938	1
5. B. b)	80 roků. Ignác Storek Brno. Pamětní spis, autor Edwin Storek. K 80-ti letému výročí založení firmy 6. 5. 1861. Tisk.	1	1941	1
5. B. c)	Kaplanovy turbíny cizozemských firem. 16 fotografií nalepených na 4 papírové desky (album).	1	s. d.	1
5. B. d)	Složka v deskách s emblémem fy Storek: 5 fotografií Kaplanových turbin, nalepeno na papír, s popisem; Seznam uveřejněných spisů, strojopis; seznam: Patenty o Kaplanových turbínách v ČSR, Ignác Storek, Brno, tisk.	1	s. d.	1
5. B. e)	Složka Příloha 18- Kaplanovy turbíny, text a fotografie na svázaných tvrdých deskách	1	po 1928	1
5. B. f)	Složka Seznam příloh. Příloha 4 a 14. Seznam příloh, Technická zpráva (příl. 4), 1 výkres. Vázaný strojopis		s. d.	1
5. B. g)	Volná složka s 9 výkresy: Příloha 15a,b,c, 16a,b,c,d, 19 a 20. Výkresy z let 1930-32.	9	1930-1932	1
6.	Soubor tří fotografií			1
6. a), b)	V. Kaplan, portrét;	2	s. d.	1
6. c)	Kaplanova turbína	1	1929-1951	1
7.	Soubor devíti fotografií			1
7. a)	V. Kaplan s manželkou Margarethou a spolupracovníky, před turbínou, negativ fotografie se nalézá ve sbírce fotografií NTM	1	1951	1
7. b), c) d)	Schwedische staatliches Kraftwerk Lilla Edet, die grösste Turbine der Welt	3	s. d.	1
7. e), f), g), h) a ch)	fotografie - dokumentace k turbínám	5		1
8.	Výstava o V. Kaplanovi v roce 1949			1
8. a)	Popisky k výstavě NTM o V. Kaplanovi, 1949 (6) + poznámky: strojopisný text (5), rukopisné poznámky (2+1), autorství neuveden.	9	1949	1

sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
9.	Soubor deseti fotografií			1
9. a) - i)	Fotografování Kaplanovy zkušebny na bývalé německé technice v Brně 8. 12. 1951	10	1951	1
10.	Korespondence NTM o převzetí památek na Viktora Kaplana v Brně 1951			1
10. a)	Korespondence a dokumenty, vč. rukopisných poznámek, týkající se předání, zdokumentování a převozu památek na V. Kaplana z Brna do NTM v Praze v roce 1951.	156	1951	1
11.	Dar od odb. rady Ing. Člupka			1
11. a)	Sbírka článků, separátů a materiálů o Kaplanově turbíně i V. Kaplanovi, od V. Kaplana i od různých autorů. Tisky	34	1917-1932	1
11. b)	Dva dopisy - objednávky Kaplanových turbín, z roku 1921, strojopisy.	2	1921	1
12.	Různé materiály			1
12. a)	Kaplan-Turbine. Práce od Ericha Kittela 1937/38. Sešit s rukopisem.	1	1937-1938	1
12. b)	Berechnung zur Propellerturbine. Práce od Kurta Pietschmanna 1938/39. Sešit s rukopisem.	1	1938-1939	1
12. c)	Viktor Kaplan. Text od ing. Františka Psoty. 8 stran rukopisu.	1	1. republika	1
13.	Různé Kaplanovy materiály			1
13. a)	Formeln aus der Maschinenbau. Rukopisný šesit, výpočty, nákresy, nedatováno.	1	s. d.	1

Název: Viktor Kaplan (27. 11. 1876 Mürzzuschlag – 23. 8. 1934 Rochuspoint u Unterachu)
Časové rozmezí: 1912 – 1951
Počet evidenčních jednotek: karton (1), fotografie (40)
Počet inventárních jednotek: -
Rozsah: 0,12 bm
Stav ke dni: 25. 2. 2005
Zpracoval: Miroslav Balcar
Sestavil archivní pomůcku: Miroslav Balcar
Počet stran: 8 (3+5)
Schválil dne: PhDr. Jan Hozák 14. 2. 2005

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012-2013.

datum provedení GI: 22. 1. 2014

výčet ověřených a nově zjištěných evidenčních jednotek:

-kartony: 1 (1912-1934 (1951))

-mapy, plány ...: technické výkresy: 24 (1913-1932) – 2b-2f, 3i, 4h, 5Bg

-fotografické archiválie: fotografie na papírové podložce: 27 (1929-1934 (1951)) – 5Bc-d, 6a-c, 7a-ch, 9a-i

-fotografické archiválie: fotoalba: 1 ([1920]-[1934]) – 5Bc

-tisky: tisky po roce 1800: 36 (1917-1941) – 5Bab, 11a

-celkový počet (dílčích) evidenčních jednotek: 89

ověřená metráž archiválií: 0,1 bm